

Konferencja naukowa

Pedagogika w szkole lwowsko-warszawskiej

15-16 października 2013 r.

Zakład Filozofii Edukacji
Instytut Pedagogiki
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
w Bydgoszczy

Zakład Filozofii Edukacji Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zaprasza na konferencję naukową pt. *Pedagogika w szkole lwowsko-warszawskiej*. Celem konferencji jest, w pierwszej kolejności, rekonstrukcja problematyki pedagogicznej, zarówno w obszarze merytorycznym, jak i metodologicznym, podejmowanej przez uczonych wywodzących się z tej szkoły. Mówiąc o uczonych wywodzących się z tej szkoły mamy na myśli zarówno uczniów Kazimierza Twardowskiego, jak i wychowanków tychże uczniów. W drugiej kolejności, celem konferencji jest refleksja nad aktualnością charakterystycznego dla szkoły lwowsko-warszawskiej analitycznego podejścia do zagadnień pedagogicznych w dzisiejszych badaniach nad kształceniem, wychowaniem i opieką.

Szkoła lwowsko-warszawska jest znana przede wszystkim za sprawą swoich wybitnych logików i filozofów. Nazwiska Jana Łukasiewicza, Stanisława Leśniewskiego czy Alfreda Tarskiego na trwałe weszły do historii logiki współczesnej. Wielkimi filozofami wywodzącymi się z tej szkoły byli m.in. Tadeusz Kotarbiński, Kazimierz Ajdukiewicz czy Władysław Tatarkiewicz. Ale szkoła lwowsko-warszawska wydała nie tylko logików i filozofów. Wyszło z niej również grono znakomitych psychologów, takich jak Władysław Witwicki, Mieczysław Kreutz czy Tadeusz Tomaszewski. Do tej szkoły należeli także przedstawiciele innych dyscyplin naukowych, w tym pedagogiki. Spośród pedagogów wywodzących się ze szkoły lwowsko-warszawskiej wymienia się przede wszystkim bezpośrednich uczniów Kazimierza Twardowskiego – Kazimierza Sośnickiego i Bogdana Nawroczyńskiego; takim uczniem Twardowskiego był również Stanisław Łempicki, znany historyk wychowania. Ci wybitni pedagodzy wykształcili liczne grono uczniów, którzy w swoich badaniach nawiązywali do metody wypracowanej przez szkołę lwowsko-warszawską.

Należy pamiętać, że kwestie pedagogiczne w szkole lwowsko-warszawskiej były podejmowane nie tylko przez pedagogów i historyków wychowania, ale także przez reprezentantów innych dyscyplin. Zajmowało się nimi wielu filozofów, z Kazimierzem Twardowskim i Tadeuszem Kotarbińskim na czele. Zagadnienia pedagogiczne podejmowali również liczni lwowsko-warszawscy psychologowie. Rekonstrukcja pedagogicznych analiz rozwijanych przez tych uczonych przedstawia dużą wartość dla pedagogiki.

Znaczenie szkoły lwowsko-warszawskiej dla nauki polskiej, a także dla nauki światowej, wymaga zajęcia się problematyką pedagogiczną, która była rozwijana w tej szkole. Jest to zadanie naglące, gdyż pedagogika notuje tu wielkie opóźnienia w porównaniu z filozofią i psychologią. W obu tych dyscyplinach już wiele lat temu dokonano rekonstrukcji dokonań szkoły lwowsko-warszawskiej. W 1985 r. Jan Woleński wydał monografię pt. *Filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska*, natomiast w 1997 r. Teresa Rzepa wydała w swoim wyborze i opracowaniu, oraz ze swoją obszerną przedmową, fragmenty tekstów psychologów wywodzących się z tej szkoły. Całość nosi tytuł *Psychologia w szkole lwowsko-warszawskiej*. Jak dotychczas środowisko pedagogiczne nie stworzyło podobnej syntezy. Jako jej zapowiedź można potraktować książkę Wincentego Okonia z 1993 r. pt. *Wizerunki sławnych pedagogów polskich*. Autor przedstawia w niej sylwetki Bogdana Nawroczyńskiego i Kazimierza Sośnickiego, a także Kazimierza Twardowskiego i Tadeusza Kotarbińskiego, których wprost zalicza do grona pedagogów. Rzetelne prezentacje tych czterech uczonych nie mają jednak charakteru syntetycznego, nie dają odpowiedzi na zasadnicze pytanie o to, czym charakteryzowała się pedagogika rozwijana w szkole lwowsko-warszawskiej. Na to pytanie chcemy szukać odpowiedzi na październikowej konferencji.

Wszystkich zainteresowanych tematyką konferencji zapraszam do Bydgoszczy na Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w dniach 16-17 października 2013 r.

Dla osób zainteresowanych podaję kontakt mailowy: piotr.kostylo@ukw.edu.pl

Dr hab. Piotr Kostyło, prof. UKW